

Β. Χάρος: τα πολλαπλά δεν είναι γνήσια έργα

Σήμερα, η ζωγράφος Ζωή Λεουδάκη συνομιλεί με τον Βασίλη Χάρο, γνωστό χαρακτήρα και ιδρυτή της νεοουσταθείσης «Ένωσης Ελλήνων Χαρακτών» για το θέμα των χαρακτικών και τη σχέση τους με τη μεταξοτυπία.

Ζ.Λ: Είναι γεγονός, ότι η Ένωση Ελλήνων Χαρακτών ήταν μια αναγκαιότητα στο χώρο της τέχνης, γιατί η χαρακτική είναι μάλλον παραγκωνισμένη στην Ελλάδα. Πείτε μου, λοιπόν, κ. Χάρο, ποιο ήταν ο κύριος λόγος που σας παρακίνησαν να δημιουργήσετε αυτή την ένωση;

Β.Χ: Η ένωση αυτή ξεκίνησε από την αγάπη για τη χαρακτική. Εδώ και αρκετά χρόνια υπάρχει ένα εκτενές εμπόριο γύρω από τα πολλαπλά, που αγγίζει τα όρια της αισχροκέρδειας και όπου τα χρήματα που δίνονται για ένα έργο δεν έχουν ένα πραγματικό αντίκρισμα. Τίθεται το ερώτημα αν τα έργα αυτά πρέπει ν' αντιμετωπίζονται σαν πραγματικά έργα τέχνης και γνήσια χαρακτικά και αν πρέπει να τιμώνται ανάλογα. Αυτή λοιπόν η ένωση ξεκίνησε για να προστατέψει τη χαρακτική και να κάνει γνωστό στο φιλότεχνο κοινό το τι είναι το πρωτότυπο χαρακτικό έργο και ν' αποκαταστήσει τη θέση του σε σχέση με τις μεταξοτυπίες, οι οποίες είναι ευρύτατα διαδεδομένες στην ελληνική αγορά.

Ζ.Λ: Είναι γνωστό ότι αντιτίθεστε στον τρόπο παραγωγής και γενικότερα στην ύπαρξη των πολλαπλών. Πώς περίπου ξεκινήσατε αυτόν τον αγώνα ενάντια σ' αυτά και γιατί;

Β.Χ: Τον αγώνα μου ενάντια στα πολλαπλά τον είχα ξεκινήσει το '80 μ' ένα άρθρο στο περιοδικό «Ζυγός» με τον τίτλο «Κατηλεία του όρου λιθογραφία». Η αντίδραση διαφόρων καλλιτεχνών ήταν πολύ έντονη. Ήθελαν να με μηνύσουν για συκοφαντία, επειδή υποστήριζα ότι τα πολλαπλά δεν είναι γνήσια έργα.

Τη μεταξοτυπία συγκεκριμένα, δε τη θεωρώ κλάδο της χαρακτικής και πιστεύω ότι δεν έχει τα εκ-

φραστικά περιθώρια για να δημιουργηθεί ένα έργο τέχνης. Μόνο σε περίπτωση που ο ίδιος ο καλλιτέχνης ασχοληθεί με τη μεταξοτυπία και βρει μια δική του τεχνική να χειρίζεται το υλικό, τότε μπορεί να κάνει ένα εικαστικό έργο.

Ζ.Λ: Τι εννοείτε ακριβώς όταν λέτε ότι η μεταξοτυπία δεν έχει τα ανάλογα εκφραστικά περιθώρια για να παράγει ένα εικαστικό έργο;

Β.Χ: Το χρώμα της μεταξοτυπίας είναι «βαρύ» και μοιάζει πολύ μ' αυτό της ζωγραφικής, ενώ αυτό της χαρακτικής έχει μια διαφάνεια και δίνει ένα διαφορετικό αισθητικό αποτέλεσμα. Η μεταξοτυπία είναι ένας κατάλληλος τρόπος αναπαραγωγής ζωγραφικών έργων, γιατί μπορεί ν' αποδώσει όλη τη χρωματική γκάμα ενός πίνακα. Στα γνήσια χαρακτικά όμως, όσο λιγότερα είναι τα χρώματα τόσο καλύτερη ποιότητα και διαφάνεια υπάρχει και το αισθητικό αποτέλεσμα είναι πιο αξιόλογο. Όσο περισσότερα χρώματα υπάρχουν πάνω σ' ένα έργο τόσο αυτό «μπονκώνει» και απομακρύνεται από το χώρο της

χαρακτικής, η οποία διέπεται από τους νόμους της χρωματικής λιτότητας και διαφάνειας. Η μεταξοτυπία δε χρησιμοποιείται για να δημιουργηθεί χαρακτικό έργο εκ του μηδενός, αλλά για να εμμενεύσει ένα ζωγραφικό πίνακα.

Ζ.Λ: Τι συμβαίνει όμως στην περίπτωση που ένας ζωγράφος θέλει να τυπώσει ένα έργο του σε πολλαπλά, αλλά ο ίδιος δεν έχει τις απαιτούμενες γνώσεις γύρω από τη χαρακτική για να το επιμεληθεί;

Β.Χ: Το θέμα δεν είναι να δώσει κάποιος ζωγράφος ένα έργο του σε κάποιο εργαστήριο για ν' αναπαράχθει με φωτοχημικά μέσα, αλλά εκείνος που θα το αγοράσει να ξέρει ότι αυτό είναι απλώς ένα αντίγραφο. Να μην τον λένε ότι είναι γνήσιο, επειδή είναι υπογεγραμμένο και αριθμημένο από τον καλλιτέχνη. Μια υπογραφή δε μπορεί να ελπιστεύσει τη γνησιότητα, όταν οι διαδικασίες παραγωγής δεν ανταποκρίνονται σ' αυτή.

Ζ.Λ: Θα προτείνατε ίσως να υπογράφει και ο χαρακτήρας που το τυπώνει;

Β.Χ: Ναι, αυτό θα ήταν μια έντι-

μη λύση, γιατί το κοινό θα ήξερε τι αγοράζει.

Ζ.Λ: Οι τιμές των γνήσιων χαρακτικών πού κυμαίνονται;

Β.Χ: Ο μέσος όρος είναι κάπου γύρω στις 40.000 δραχμές. Γενικά οι τιμές δεν είναι υψηλές, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι η διαδικασία της εκτύπωσης είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα, γιατί δεν είναι μηχανοποιημένη. Έπειτα το τίραζ είναι πολύ μικρό - γύρω στα 10 με 20, - σε σχέση με τις μεταξοτυπίες που μπορεί να υπερβεί και τα 200.

Κλείνοντας τη συνέντευξη ο Βασίλης Χάρος τονίζει τα εξής:

«Σκοπός της «Ένωσης» είναι να δημιουργηθεί ένα άρτια εξοπλισμένο εργαστήριο χαρακτικής, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σαν πόλος έλξης για τους χαράκτες και το κοινό. Θέλουμε να προβάλουμε την ελληνική χαρακτική, να εναισθητοποιήσουμε τον κόσμο απέναντι σ' αυτή, όπως και να διαχωρίσουμε το πρωτότυπο χαρακτικό έργο από τα διάφορα άλλα είδη πολλαπλών, που δεν είναι γνήσια».

